

Nr 125.

Av herr **Heiding m. fl.**, om ökat anslag till nyanläggning av bygdevägar.

Under kristiden ha anslagen till vägbyggnad och vägunderhåll varit otillräckliga i förhållande till behovet. Skötseln av vägväsendet har därför inte kunnat bli tillfredsställande, och när nu kristidens svårigheter börja lätta är det nödvändigt, att vägväsendet kommer i åtnjutande av väsentligt höjda anslag. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har också för nästkommande budgetår äskat i och för sig betydande belopp. Men medelsbehovet är också mycket stort. Vårt lands vägnät är alltjämt glest, och det finns byar och gårdar särskilt i de nordligare delarna av landet, som fortfarande sakna vägförbindelser. Även i andra trakter av landet är vägnätet otillräckligt. Kravet på förbättrade kommunikationer för landsbygdens befolkning är fördenskill synnerligen berättigat. Särskilt är behovet av nya bygdevägar mycket stort. Detta behov är desto större, som tilldelningen av medel för detta ändamål under krigsåren varit ytterst ringa. Enligt de uppgifter väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lämnat ha under budgetåren 1943/44—1945/46 sammanlagt anvisats anslag som i realiteten varit mindre än vad som anvisats under ett enda budgetår under förkrigstiden. Härigenom har givetvis behovet av nya vägar hopat sig, och vi vilja starkt understryka i likhet med vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen gjort, att detta behov blir tillgodosett under en icke alltför lång tidsrymd.

I samband med upprättandet av investeringsplaner för väghållningen på landsbygden samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare, ha framförts önskemål om ett påbörjande av ett mycket stort antal aktuella vägföretag. Deras investeringsplaner omfatta endast de mest angelägena företagen inom respektive län. I dessa investeringsplaner ingå för närvarande företag, avseende nyanläggning av bygdevägar, för en sammanlagd kostnad av 50 miljoner kronor i investeringsreserven och av cirka 30 miljoner kronor i grovarbetsreserven. Härutöver finnas emellertid mycket stora behov av nybyggnad av bygdevägar, särskilt i de nordligare länen. Det kan nämnas, att länsstyrelserna under åren 1934—1943 sammanlagt dömt nyanläggningar till utförande för en kostnad med nu gällande prisläge av i runt tal 125 miljoner kronor.

För budgetåret 1945/46 äskade väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för nyanläggning av bygdevägar ett anslag av 6 miljoner kronor. Av denna summa beräknade styrelsen använda 5 miljoner kronor för att genomföra

ett visst begränsat förut uppgjort nybyggnadsprogram, medan 1 miljon kronor skulle kunna disponeras för påbörjande av nya företag. Eftersom endast 4 miljoner kronor anvisades, skulle för att genomföra det angivna programmet för budgetåret 1946/47 erfordras ett belopp av 6 miljoner kronor, därest icke utförandet av dessa synnerligen angelägna företag skulle uppskjutas ytterligare. Styrelsen anser, att det härutöver bör finnas möjlighet att påbörja nya företag, och med hänsyn till det stora behovet av nya vägförbindelser på landsbygden menar den, att ytterligare 6 miljoner kronor böra upptagas på anslaget, så att arbeten kunna utföras i minst samma omfattning, som möjliggjordes med de under förkrigstiden anvisade anslagen till bidrag till nyanläggning av landsvägar. Med hänsyn till dispositionen av automobilskattemedlen anser sig styrelsen emellertid kunna begränsa sitt anslagsyrkande till ett sammanlagt belopp av 8 miljoner kronor.

Vid sin avvägning av de föreliggande behoven av medel för olika vägändamål har statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet emellertid prutat ned väg- och vattenbyggnadsstyrelsens äskande på denna punkt till 7,5 miljoner kronor. Då behovet av förbättrade kommunikationer på landsbygden är så stort och detta i särskilt hög grad gäller i fråga om bygdevägarna, anse vi oss icke kunna acceptera en så relativt låg summa som den av statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet nu i statsverkspropositionen begärda. Vi anse också, att det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskade beloppet är för lågt. Anslaget till nyanläggning av bygdevägar bör enligt vår mening höjas till 9,5 miljoner kronor för att de mest angelägna arbetena redan nu skola kunna påbörjas. Någon höjning av den sammanlagda anslagssumman till vägväsendet för nästa budgetår torde inte fördenskull behöva ske, utan det torde vara möjligt att genom jämkningar av andra anslag skaffa de erforderliga medlen.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen till nyanläggningar av bygdevägar för budgetåret 1946/47 måtte anvisa ett reservationsanslag av kronor 9 500 000 att avräknas mot automobilskattemedlen.

Stockholm den 23 januari 1946.

Arthur Heiding.

<i>Ivar Persson.</i>	<i>Gust. Elofsson</i> i Vä.	<i>K. A. Westman.</i>
<i>B. A. Nilsson.</i>	<i>John Gustavson</i> i Guntorp.	<i>Jones Erik Andersson.</i>
<i>C. P. V. Gränebo.</i>	<i>Gärda Svenson.</i>	<i>S. G. W. Wahlund.</i>
<i>Bernhard Näsgård.</i>	<i>Joh. Friggeråker.</i>	<i>Gust. E. Andersson.</i>